

Урбмортіс

Скупе сяйво щербатого місяця пестило схили пагорбів, древніх, як світ. Пагорби ці були роз'їдені могилами і катакомбами, зловісними й холодними; іноді від них віяло блаженним потойбічним спокоєм, що полонив, вабив і спокушав залишитися тут назавжди, а іноді — забобонним жахом. І те, й інше відчуття зазвичай змушувало випадкових мандрівників зі світу живих оминати ці землі віддаленими дорогами.

На пагорбі з найкрутішими схилами височіла Кістяна Вежа Урбмортіса, великого міста некромантів. Коріння цієї вежі сягало найпотаємніших глибин земних надр, фундаменти її покоїлися на прахові тисяч поколінь. Ходили чутки, що підземні поверхи досягали світів демонічних, проте, ясна річ, окрім адептів тління, котрі в цій вежі мешкали, ніхто не міг такі чутки підтвердити або спростувати. Самі ж адепти надмірною балакучістю не вирізнялися, як і годиться Живим серед Мертвих і Мертвим серед Живих.

Останні декілька століть Урбмортісом владарювали Всетлін і його сестра Моріарна. Втім, вони не були власниками міста в прямому сенсі — формально Урбмортіс належав усім некромантам і всім мертвим, — радше хранителями, намісниками богів Смерті.

Від Кістяної Вежі, неначе кола на воді, ширилися кладовища. Бути похованим на цих землях завжди вважалося за велику честь. А за потреби всі мерці, що знайшли тут свій спочинок, могли бути Підняті на захист міста, проте потреби в цьому не виникало вже дуже, дуже давно.

«Достатньо давно, аби скоро це знову знадобилося...» — невесело подумала Моріарна, йдучи в темряві цвинтарною стежиною.

Щось не подобалося їй в Некросфері останнім часом, проте вловити, що ж саме, ніяк не вдавалося. Вона спершу припускала, що причиною неспокою стала жахлива битва під Астрою, за кількасот кілометрів від Урбмортіса. Про ту битву вже знали всі мертві, проте після подій учорашньої ночі неспокій лише наростав. Моріарну це бентежило — надто явними були лихі вісники як для звичайних баталій, що то тут, то там завжди спалахували, мов багряні іскри, на полотні світу, й так само швидко, у порівнянні з мертвою вічністю, згасали.

«Скоріше б повернувся брат. Він, безсумнівно, зуміє все з'ясувати...»

Всетліна не було в місті вже кілька ночей. Він подався в мандрівку на прохання мешканців одного із західних князівств — Люмії, де вирішити тривалу суперечку між спадкоємцями могло тільки втручання некроманта, який би призвав дух почилого правителя і змусив його виголосити остаточний заповіт. Гільдія місцевих алхіміків була вкрай зацікавлена в припиненні розбрату, тому що доки потенційні князі і княгині займалися інтригами і безкінечним з'ясуванням власного статусу, в місті царював хаос, і фанатики якогось нового культу противників окультних наук вже тричі спалювали лабораторії гільдії, за нестачею розуму прирівнюючи алхімію до численних гілок зловісної магії. Всетлін, який не надто любив мандрівки, після тривалих роздумів усе ж таки вирішив, що мішок алхімічного золота — достатньо вагомий аргумент і, призвавши Кістяного Дракона з Цвинтаря Проклятих, верхи вирушив у дорогу.

Моріарна не стала розпитувати душі спочилих — вона була більш ніж впевнена, що ті й самі не зможуть поки що дати пояснення своїй ледь уловимій тривозі. У вкрай похмурому настрої вона вирушила додому, з тінню усмішки

подумки зауваживши, що «піти додому» — це ще один ефемізм для слова померти.

Раптом її увагу привернув несподіваний замогильний холод, що виплеснувся з глибин землі і крижаною хвилею розлився над місцевістю. Вона ковзнула поглядом по рядах столітніх надгробків і нарешті віднайшла винуватця. Прозора постать неупокоєного, що іскрилася в блідому сьйві місяця, пливла в кількох сантиметрах над землею, безперешкодно проходячи крізь надгробки і чагарники. Його довге волосся й ефемерне напівзотліле лахміття, в яке привид був убраний, розвівалося невидимим вітром, а риси обличчя спотворювали якісь невідомі страждання.

— Слава Смерті, — мовила Моріарна. — Слава неприкаяним духам, що блукають світом у темряві ночі.

Привид зупинився і схилив голову перед втіленою Володаркою Кладовищ.

— Що тебе розтривожило, неупокоєний? — поцікавилась вона.

— Коли я спав вічним сном, жахливі видива прийшли до мене і поклали край моєму блаженству забуття.

— Мертві не відають страху, якщо, звісно, це не солодкий жах живих людей перед вашою зловісною присутністю, яким ви насолоджуєтесь, заповнюючи порожнечу.

— Я бачив, як рухнув світ. Не було більше ні солодкого жаху, ні затишних цвинтарів. Не було більше ні магії, ні численних гілок містичних народів, ні навіть Некросфери.

— Твій сон не може бути пророчим, привиде. Навіть якщо звичний світ рухне, це лише розширить межі Некросфери, зробить її всюдисущою, — відповіла Моріарна, сподіваючись, що говорить правду.

У глибині душі її чомусь здолали сумніви.

— Я надіюся на це, — прошепотів дух. — Так, так воно і має бути...

Він попрощався з намісницею Богів Смерті і полинув кудись в цвинтарну ніч. Ця випадкова зустріч з неприкаяним духом залишила в її душі дивний тривожний осад. Морі-

арна спохмурніла ще більше і нарешті далеко за опівніч повернулася в Кістяну Вежу, величну в своєму спокої, загорнуту в темряву сотень холодних вічностей. Жива серед Мертвих і Мертва серед Живих відкинула тіні тривоги і дозволила благому Некро заповнити свою душу.

«Усе, що б не відбувалося на цьому світі, лише розширить межі нашого князівства, — нагадала вона сама собі. — По-іншому просто не буває».

Всетлін повернувся на світанні, притискаючи до грудей великий згорток в чорному савані. Моріарна спершу вирішила, що це мертва дитина або якась тварина для офіри, проте згодом зрозуміла, що помилялася: це була дівчина років п'ятнадцяти, просто надто вже тендітна.

— Ти хочеш її Підняти? — запитала цвинтарна жриця, коли він поклав незнайомку на лаві і поспішив заховати фіолетові вітражі вікон за чорним оксамитом штор.

— В ритуалах немає необхідності. Вона не мертва — втім, і не жива, проте зовсім не так, як ми.

— Ти приніс в Кістяну Вежу одну з Тих, що Живуть в Смерті?!

— Хіба це не Храм Мертвих? Не бачу жодних причин для обурення.

— Я просто не можу зрозуміти, з якою метою, ось і все. Вразлива істота, котра до того ж потребує постійного нагляду і... специфічного харчування. До речі, що з нею?

— Все нормально, вона просто спить. Будь поблажливішою, за коротке не-життя на її долю і так випало достатньо страждань.

Моріарна підійшла до незнайомки ближче. Її схрещені на грудях руки були вишукано тонкими, а риси навіки юного обличчя видалися Моріарні доволі милими, не дивлячись на те, що шкіра місцями сильно обгоріла і кровоточила. Хвилясте волосся, чорне, як вічна ніч, було підстрижене коротко — і навряд воно коли-небудь достатньо відросте,

аби торкнутися плечей. Навряд чи цю істоту чекає взагалі що-небудь добре — хіба що небуття.

— Де ти її знайшов, брате? Якщо вона забрела в ці землі випадково, приваблена похмурим спокоєм наших кладовищ, хіба її Сір не кинеється стрімголов на пошуки своєї доньки?

Всетлін зітхнув — майже як людина. Його бліде обличчя в ореолі волосся, з котрого плин часу повністю змив будь-який колір, давно не відображало жодних емоцій. Проте і Моріарна була некромантом, і вміла читати на обличчях своїх братів та сестер тіні усмішок і печалей, відкинуті такими же швидкоплинними тінями почуттів.

— Я її купив.

— Неможливо.

— Я її купив у фанатиків, котрі розгромили Східний Ковен.

— Вони ні за що не розлучились би зі своєю здобиччю — це по-перше. По-друге, незважаючи на те, що мертві одразу розповіли нам про ту битву, я не вірю, що якась купка божевільних, нехай навіть озброєних, власноруч і без допомоги магії змогла повністю знищити один з найбільших і наймогутніших Ковенів.

— Хай там як, але це сталося. Гряде війна. Хіба ти не відчуваєш, як неспокійно в Некросфері?

— Нас не стосуються війни, вони лише розширюють кордони наших могильників, — заперечила Моріарна.

— Ця нас зачепить. Я відчуваю, і мені це теж не подобається, але є речі неминучі. Утім, війна розпочнеться не сьогодні, і поки що ми можемо відпочивати. Блаженних снів тобі, Донько Смерті, Володарко Кладовищ!

— І ти спи спокійно, брате. Але... хіба лишити її тут буде безпечно?

— Звісно, ні. Я поступлюся їй своєю ритуальною труною — принаймні на декілька наступних днів, доки Арсклепій не виготовить для неї нову, яку вона сама захоче.

Моріарна не знала достеменно, чи не впливає, бува, на них невловиме зачарування, притаманне усім вампірам

як виду, і чи не захопило воно її брата. Чи це Всетлін замислив якусь інтригу?..

«Вразлива, безглузда... прекрасна істота», — думала вона, поринаючи в сон.

Верховний некромант спостерігав, як прокидається викуплена ним від неминучої загибелі незнайомка. Коли сонце над пагорбами майже догоріло, він зняв з труни віко, прикрашене вишуканими барельєфами, на котрих зображувався танок Смерті, і тихо присів поряд.

Ціну за неї фанатики запросили надто велику, проте Всетлін був упевнений, що вартувала вона набагато більше, ніж усе золото Люмії. І прийде час, коли його капіталовкладення окупляться стократ.

Ніч повертала в її тіло подобу життя. Рани дещо затягнулися, проте опіки все ще вкрай жахливо виглядали. Всетлін розумів, що за потреби знайде спосіб її зцілити, але поки що вирішив дозволити подіям плинути своїм руслом. Зрештою, можливо, їй буде достатньо просто напитись крові — він навіть дбайливо приніс для неї цілу пляшку з найближчої різничі. Звісно ж, він розумів, що їй хотілося зовсім іншого, проте це було краще, аніж нічого.

Коли темрява вступила у своє неподільне владарювання, вона нарешті прокинулася.

— Ти в Урбмортісі, в Кістяній Вежі. І ти в безпеці, — мовив Всетлін.

Дівчина кілька секунд розглядала некроманта і приміщення, в якому вони перебували, а коли пам'ять повернулася, мовила:

— Краще б ви дозволили мене вбити. Я не вартую тих грошей, котрі були за мене заплачені. І я не хочу цього життя.

— А ти і не живеш. Навіть більше — в цьому місті майже ніхто не живе. Втім, неважливо. Як тебе звати?

— У Вічній Ночі мене звали Акедітою, що означає печаль.

— Тоді пий, Акедіто, і забудь про свої печалі, — Всетлін відкупорив пляшку і, наповнивши по вінця кубок, прикрашений зображеннями черепів, в очницях яких блищали моріони та онікси, подав його своїй гості.

Тремтячою рукою вона прийняла частування. Некромант бачив, як в її чорних очах спалахнуло багряне сяйво, і бачив, як сильно вона жадає — і сама боїться своєї жаги.

— Я знаю, що це всього лишень скромна суміш із крові тварин, проте, повір, в ній набагато більше життя, аніж в моїх венах.

— Дякую, — сказала вона, намагаючись пити повільно, але природа взяла своє, і ємність, яку вона не могла обхопити двома долонями, за хвилину була спустошена. Всетлін наповнив кубок знову, а потім ще раз, доки в пляшці нічого не лишилося.

— Якщо вас непокоять мої опіки, то вони не зникнуть так просто, — пояснила Акедіта, піймавши на собі погляд Всетліна. — Їх завдало світло, і заживати вони будуть довго. Місяць встигне пройти свої метаморфози декілька разів. Якщо, звісно, мені не допоможе хтось із родичів, хоча це навряд чи станеться.

— Де твій Наставник? Мені сказали, що ти була чужинкою в Східному Ковені. Саме тому вони не поспішали знищувати тебе разом з усіма — в надії, що ти приведеш їх до свого сімейства.

— Вона була вбита. Я не бачила, але я знаю, я відчувала її біль, наче свій власний, і нічим не могла допомогти. В Ковен я потрапила вже після цього, і хоч ставилися там до мене не надто добре, проте мені їх все одно шкода. Нас завжди знищують надто жорстоко.

— А окрім неї, чи є у тебе хтось близький? Або, можливо, ти сама ініціювала кого-небудь?

— У неї було два брати по лінії крові — а можливо, й більше, проте я була знайома лише з ними. Вони обидва зникли, і хоч я відчуваю, що їх ніхто не вбивав, але на мій

Поклик відповіді я так і не отримувала. Схоже, моя доля їх просто не турбує.

— Мені дуже шкода, — мовив Всетлін. — Я не буду затримувати тебе силою, але, якщо хочеш, залишайся в Кістяній Вежі. Я навчу тебе магії Смерті — ніхто й не здогадається, що ти і є той єдиний вцілілий вампір зі Східного Ковена. Для усіх ти станеш просто ще одним адептом тління, не більше. І — можливо, я не беруся обіцяти — знання, котрі ти отримаєш, допоможуть тобі повернути тих, що були дорогими, а також помститися тим, хто чинив з тобою жорстоко.

— Я не можу лишитися. У мене немає сенсу продовжувати своє існування — я вже говорила. Якщо ви й справді даруєте мені свободу, зранку я просто вийду у вікно і дозволю жорстокому вранішньому промінню перетворити мене на попіл, а вітрові — розвіяти цей попіл над світом, аби не лишилося ні могили, ні пам'яті.

— Подумай добре, Акедіто. Моя некромантія не допоможе повернути тебе втіленою, якщо це і справді станеться. Але знай, я не буду тебе зупиняти — брама Смерті завжди відчинена для всіх охочих... Лише спробую ще раз закликати до розуміння. Втім, дозволь дати тобі пораду: якщо ця ніч справді остання, витисни з неї всі можливі задоволення.

Всетлін пішов, і чорні стрілчасті двері за ним тихо зачинилися, а дівчина лишилася на самоті зі своїми тяжкими думками.

Їй хотілося плакати, проте сліз більше не було. Вона знала, що нині виглядає жахливо, але все ж підійшла до дзеркала в кутку кімнати. Відсутність відображень у неживих було не більше, ніж дурнуватим міфом, посіяним самими вампірами. Те ж стосувалося і нелюбові до срібла. Акедіті подобалося срібло, воно нагадувало їй крижане сяйво далеких зірок — достатньо далеких, аби не завдавати болю. У неї був колись срібний перстень з багряним рубіном, подарований Наставницею наступної ночі після ініціації. Нині він зник — напевно, фанатики забрали собі як трофей. А от солярних металів вампіри, як й усі інші створіння темряви,

і справді не надто любили — принаймні як прикраси. Не те щоб мідь або золото приносили страждання, просто перешкоджали деяким видам магії.

Зараз вона щиро жалкувала, що бачить своє відображення. І раділа, що ніхто з родичів більше її не побачить — якщо, звісно, вона здійснить задумане.

— Нехай Вічна Темрява буде з тобою! — почулося зовсім поряд.

Акедіта настільки поринула у власні думки, що зовсім не помітила, як до неї підійшла жінка в траурній мантиї, зацепнутій на плечі брошкою в формі черепа. Її волосся чорною вуаллю спадало на плечі, а в безоднях очей плескався крижаний спокій.

— Ви знаєте наше вітання? — здивувалась Акедіта.

— І ще багато чого. Дозволь допомогти тобі, — Моріарна наблизилась і ніжно торкнулась її зраненої шкіри, змусивши біль зникнути. — Ходімо зі мною.

— Куди?

— Спершу, я гадаю, тобі потрібне зцілення. А потім... буде видно.

— Не потрібно мене зцілювати. Я хочу померти.

— Це нормально — всі неживі хочуть померти по-справжньому. Навіть більше — і кожна жива істота, що відкинула страх й увійшла в землі Урбмортіса, неодмінно подумає: «Яка ж спокійна і блаженна Смерть, як затишно лежати мертвим там, в глибині, яке безглузде та метушливе життя в порівнянні із замогильною вічністю! Я хочу померти вже, я хочу лишитися тут назавжди...». Але ми, всі ті, кого йменують Живими серед Мертвих і Мертвими серед Живих, можемо бути і тими, й іншими водночас.

Акедіта байдуже дозволила Моріарні взяти себе за руку. Вони вийшли з кімнати і рушили похмурими коридорами, кам'яні стіни котрих прикрашало мереживо кісток і тайнописних символів адептів тління. Віяло затишком могил. Дівчина не пам'ятала, як Всетлін приніс її в Урбмортіс, і тепер з цікавістю вивчала зловісну велич Кістяної Вежі.

«Можливо, і справді варто зачекати? Я можу припинити своє буття в будь-який момент. А якщо й справді Урбмортіс стане моєю домівкою, ану ж я віднайду тут давно втрачений сенс? Некромантія допоможе повернути Рене, хоча б у вигляді безплотного привида. Моріарна і Всетлін стануть моїми вчителями. Можливо, мені навіть не доведеться потерпати від голоду», — розмірковувала вона, доки Володарка Кладовищ, міцно стискаючи її тендітну холодну долоню своєю, не менш тендітною і холодною, вела її все далі й далі, вниз по поверхах, що здавалися безкінечними, вниз гранітними сходами, з перилами, прикрашеними різьбленою кісткою, мимо макабричних фресок і портретів великих некромантів із давно забутих епох.

— Кожен поверх — то ціла ера, — пояснила Моріарна. — Поверхи добудовуються і зверху, і внизу. Той, де ми мешкаємо, був споруджений, коли ми з братом стали намісниками Урбмортіса. Попередні правителі... вони померли по-справжньому. Можливо, ти побачиш їхні могили пізніше.

— І все ж, куди ми йдемо? — запитала Акедіта.

Вона помітила, що вікон більше немає, а спуск триває вже під землею.

Кімнат теж більше не було — тільки сходи вздовж стін. Посередині — провалля атріуму, котрий, вочевидь, не мав дна.

— В серце Пітьми, в передвічній порожнечі якої ти зможеш позбавитися від усього, що заважає, і забути все, що забажаєш.

Підземні поверхи не освітлювалися — втім, мертві світла не потребували. Проте чим глибше вони спускалися, тим густішала темрява. Вона вже не була темрявою в звичному розумінні, а радше чорним густим туманом, котрий ніжною вуаллю огортав з усіх сторін і позбавляв навіть тих крихт людських бажань і страхів, котрі ще лишалися і в некромантів, і у вампірів.

Раптом Акедіта зрозуміла, що сходи зникли, і що вони з Моріарною чи то пливуть, чи то повільно падають в зва-

бливу Безодню забуття.

— Віддайся їй повністю, тільки не забувай, хто ти, — прошепотіла Моріарна.

Тоді вона теж кудись зникла. Й Акедіта зникла, розчинилася у Питьмі, стала з нею єдиним цілим. Темрява була благою, ніжною, мов найдорожчий оксамит, м'якою, як кіт, всепоглинаючою і всюдисущою, як... смерть?

«Тільки я була спочатку, — беззвучно мовила Темрява. — Я — мати всього суцього. Я — блаженство небуття. Лишайся зі мною, дитя. Дозволь чорним водам забуття забрати твій тягар існування».

Акедіта дозволила. Їй не хотілося вже нічого, окрім як лишитися тут до кінця вічності. Але політ — чи все ж падіння? — раптово завершився. Дівчина зрозуміла, що лежить на підлозі, на краю провалля, а поряд на колінах сидить Моріарна, ніжно перебираючи кістлявими пальцями її волосся.

— Що буде тепер? — запитала вона Володарку Кладовищ.

— А що змінилось?

— Не знаю, — Акедіта торкнулася свого обличчя і зрозуміла, що ран більше немає. — Я відчуваю звільнення за гранню розуміння. Те, що розмовляло там зі мною... воно здавалося найріднішою істотою в цілому світі.

— Так і є. Темрява, Смерть, Небуття — незалежно від означень, це наш дім. Чи маєш ти тепер бажання стати адептом тління?

— Маю.

Бліда тінь посмішки на мить осяяла обличчя Моріарни.

Разом вони піднялися на перший поверх і рушили до Арсклепія, талановитого артефактора і професійного трунаря.

ЗМІСТ

Урбмортіс	5
Домівки тимчасові і постійні	16
Воля і болота	35
Блиск і занепад твердинь	44
Мова тління	60
Туманні дороги	68
Демони і їхні вірні прислужники	77
Північний флігель палацу Темряви	95
Бурштиновий престол	107
Найкращі у своєму мистецтві	115
Обителі спокою	125
Сяйливі метали і смола тисячоліть	135
Попіл і благодать	146
Іскра у темряві	155
Достовірність пророцтв	164
Дилема благородних	180